

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Liikunta-alan ja valmennuksen työelämätoimikunnan yhteistyöpäivä 28.4.2026

Anna Kylä-Kaila, opetusneuvos
Ammatillinen koulutus
Opetushallitus

Sisältö

- Ammatillisen koulutuksen ajankohtaiset
- Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto 2026
- Valmennuksen erikoiammattitutkinto 2027

**Ammatillisen
koulutuksen
ajankohtaiset**

Yhteisten tutkinnon osien toimeenpanon tuki

- Opetushallitus järjestää kevään 2026 aikana koulutuksen järjestäjille toimeenpanon tukea uudistettujen sisältöjen käyttöönottoon. Osa-aluekohtaisia [webinaareja](#):
 - Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä, suomi toisena kielenä ja muut kielivaihtoehdot 9.2.2026 klo 14.00-15.30
 - Yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta 11.2.2026 klo 14.00–15.30
 - Kestävän kehityksen edistäminen 12.2.2026 klo 14.00–15.30
- [YTO-kiertue](#) 5.3.-23.4. 7 paikkakunnalla.
- Kaikille yhteisille tutkinnon osille yhteinen [webinaari](#) 6.5.2026 klo 14–16
- Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: kevään 2026 aikana tarkastellaan 1.8.2026 voimaan tulevien ammatillisten perustutkinnon perusteiden yhteisten tutkinnon osien vastaavuutta aiempiin ammatillisen perustutkinnon perusteisiin ja lukio-opintoihin.

Muutoksia osaamisen tunnustamiseen

- Tunnustettaessa osaamista ammatillisen perustutkinnon tutkinnon muodostumisen kohtaan **korkeakouluopinnot**, osaamisen tunnustaminen tehdään **hyväksytty** -arvosanalla. (673/2017, 11 §).
- Ammatillisten perustutkintojen perusteet uudistuvat 1.8.2026 alkaen. Tämän jälkeen ammatillisiin perustutkintoihin voi sisällyttää **ainoastaan voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaisia tutkinnon osia** toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta. **Siirtymäajalla olevat tutkinnon perusteet katsotaan voimassa oleviksi.** Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa noudatetaan samaa käytäntöä 1.8.2025 ja sen jälkeen voimaan tulevissa tutkinnon perusteissa.
- Ks. Uutinen [Muutoksia osaamisen tunnustamiseen](#)

Kestävyyssindikaattorit ammatilliseen koulutukseen

- Opetushallitus toteuttaa keväällä 2026 ensimmäisen valtakunnallisen ammatillisen koulutuksen kestävyysindikaattoritiedon keruun.
- Indikaattorit tarjoavat koulutuksen järjestäjille entistä selkeämmän ja yhtenäisemmän välineen kestävä kehityksen edistymisen seuraamiseen.
 - Tukea koulutuksen järjestäjille tunnistamaan vahvuuksia ja kehittämiskohteita esimerkiksi oppimisympäristöjen vastuullisuudessa, opiskelijoiden yhdenvertaisissa mahdollisuuksissa sekä työelämäkumppanuuksien kestävyiden toteutumisessa.
- Kestävyyssindikaattorit on tuotettu yhteistyössä ammatillisten koulutuksenjärjestäjien sekä **Vaski- ja Kartalla** -hankkeiden kanssa.
- [Lue lisää: Uudet kestävyysindikaattorit vahvistavat ammatillisen koulutuksen tulevaisuussuuntautunutta kehittä...](#)

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Maksuttomia
avoimia oppimateriaaleja
kaikille eri koulutusasteille.

Käytä opetuksessa tai
kehitä omaa osaamistasi.

Lue lisää aoe.fi-palvelusta

**Jaa osaamistasi.
Opi uutta.**

aoe.fi

Avointen oppimateriaalien kirjasto

Oppimisen tuki ja erityinen tuki ammatillisessa koulutuksessa – uusi opas on julkaistu

- Opetushallituksen uusi opas Oppimisen tuki ja erityinen tuki ammatillisessa koulutuksessa on julkaistu uuden lainsäädännön toimeenpanon tueksi.
- Nykyinen opas Erityinen tuki ammatillisessa koulutuksessa on voimassa 31.7.2026 saakka. Molemmat oppaat ovat käytettävissä ePeruste-palvelussa kevään 2026 aikana.
 - [Linkki oppaaseen Oppimisen tuki ja erityinen tuki ammatillisessa koulutuksessa \(ePerusteet\)](#)
 - [Lue lisää: Oppimisen tuen uudistus ammatillisessa koulutuksessa](#)

Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusta päivitetään

- Vuonna 2026 Vipusen raportointiin on tiedossa muutoksia, jotta palvelu säilyy toimivana ja ajantasaisena. Etenemisestä ja muutoksista tiedotetaan tarkemmin. Ks. lisää [Vipunen-uutiskirjeestä](#).
- Vipusen visualisoinnit on poistettu toistaiseksi pois käytöstä teknisistä syistä. Mahdollisuutta palauttaa ne käyttöön selvitetään aktiivisesti. Siihen asti on mahdollista hyödyntää Excel-muotoisia raportteja.
 - **Nyt myös [Näytöt ja arviointi](#) -raportti löytyy Excel-muodossa.**
- Palautetta ja teknisiä kysymyksiä: palaute@vipunen.fi

Ajankohtaisia tilaisuuksia

Seuraa myös oph.fi/tapahtumat

- [Yhdenvertainen koulutuspolku – reilu reitti ammattiin ja jatko-opintoihin 29.4. klo 13](#)
- [Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen toimeenpanon tuki – 9, 5.5., 14.30 – 15.30](#)
- [Kun huoli herää – radikalisoitumisen tunnistaminen ja ennaltaehkäisy kouluissa ja oppilaitoksissa 7.5. klo 15](#)
- [Opinto-ohjauksen aamukahvit:](#) Vanhempainbarometrin tulokset toisella asteella 8.5. klo 8.15-9.15
- [Ammatillisen koulutuksen kestävyysindikaattorit, tulokset vuodelta 2025 11.5. klo 14](#)
- [Ammatillisen koulutuksen klinikka 8.5. klo 9.30](#)
- [Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto uudistuu – mikä muuttuu? 13.5. klo 12-14](#)
- [Opetushallinnon kurssi 1/2026 \(3.6–17.6.\)](#)

Asuntolaohjauksen päivät Inarissa 11.-12.6.2026

- Päivillä keskitytään osaamisen kehittämiseen, yhteistyömahdollisuuksien laajentamiseen sekä työhyvinvoinnin lisäämiseen.
- **Toivomme päiville mukaan myös johdon edustajia keskustelemaan asuntolatoiminnan kehittämisestä.**
- **Laadukas asuntolatoiminta osana koulutuksen järjestäjän strategista toimintaa -hybridityöpaja perjantaina 12.6. klo 9.30-11**
 - Työpajaan voi osallistua myös **etänä**. Pajassa keskustellaan asuntolan ja oppilaitoksen välisen yhteistyön kehittämisestä, asuntolan vaikuttamismahdollisuuksien parantamisesta sekä siitä, mitä vaikutuksia hyvällä johtamisella on asuntoloiden arkeen.
 - Ks. lisää [Asuntolaohjauksen päivät | SAKU ry](#)

Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto 2026

Tutkinnon osat ja ammattitaitovaatimukset

- Tutkinnon osat muodostuvat selkeistä **työprosesseista** tai **tehtäväkokonaisuuksista**
- Tutkinnon osissa vaadittava osaaminen määritellään **ammattitaitovaatimuksin**
 - Ryhmitellään työprosessin vaiheiden (esim. valmistelu, tekeminen, viimeistely) tai tehtäväkokonaisuuden osien (xx tehtävissä toimiminen, yy tehtävissä toimiminen) mukaan
 - Kattavat kaiken ko. prosessissa tai kokonaisuudessa tarvittavan osaamisen: **tiedot ja taidot**
 - **Elinikäisen oppimisen avaintaidot** sisältyvät ammattitaitovaatimukseen ja osaamistavoitteisiin <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opas/5975580/tiedot>

Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon uudistaminen

- Työ toteutettiin avoimessa prosessissa
 - Tutkinnon perusteen kehittämisen työpajoja kevään mittaan
 - Ohjaus-/kehittämistyöryhmien kanssa tiivistä yhteistyötä
- Yhteistyösopimus Eerikkilän kanssa, liikunnan oa:n osalta kirjoitusvastuu 3K
- Matkan varrella vuoropuhelut liikunta-alan ja valmennuksen työelämätoimikunnan kanssa
- Lausuntokierros lokakuussa 2026 – lausuntoja 12 kappaletta
- Perusteen käännös
- Johtokuntakäsittely ja pääjohtajan hyväksyntä joulukuussa
- Perusteen julkaisu 11.3.2026
- Toimeenpanon tuen webinaari ke 13.5. klo 12-14

Liikunnan osaamisala - pakolliset

2019 (30 osp)

- Liikunnan toimintaympäristössä toimiminen (30 osp)

2026 (90 osp)

- Toimiminen liikunnan toimintaympäristössä (15 osp)
- Liikuntaneuvonta terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä (30 osp)
- Liikunnan ohjaaminen eri ikäkausina (45 osp)

Liikunnan osaamisala (valinnaiset)

2019 (valinnaiset 1: 60 osp)

- Lasten liikunnan edistäminen (60 osp)
- Nuorten liikunnan edistäminen (60 osp)
- Aikuisten liikunnan edistäminen (60 osp)

(valinnaiset 2: 60 osp)

- Liikunnan ohjauspalvelussa toimiminen (30 osp)
- Yksilöllinen liikunnan ohjaaminen (30 osp)
- Liikuntayrittäjänä toimiminen (30 osp)
- Yhdistyksessä toimiminen (30 osp)
- Tutkinnon osa liikunnanohjauksen pt (30 osp)
- Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta (30 osp)

2026 (yksi valinnaisten kori 60 osp)

- Yksilöllinen hyvinvoinnin edistäminen (30 osp)
- Liikunnan ohjelmapalvelussa toimiminen (30 osp)
- Liikunnan ja hyvinvoinnin etäpalveluiden toteuttaminen (15 osp)
- Liikunta- ja luontomatkailu hyvinvoinnin edistämisessä (15 osp)
- Oman brändin rakentaminen (15 osp)
- Kestävä ja vastuullinen seura- ja yhdistystoiminta (15 osp)
- Kansainvälisen osaamisen kehittäminen (15 osp)
- Yrittäjänä toimiminen liikunta- ja valmennusalalla (30 osp)
- Tutkinnon osa toiselta osaamisalalta (15-30 osp)

Lisäksi valinnaisuudet kaikissa ammattitutkinnoissa

2026

- Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä (15 osp)
- Teköällyn hyödyntäminen työprosessissa (15 osp)
- Vihreän siirtymän edistäminen (15 osp)
- Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa (15-30 osp)
- Tutkinnon osa tai osia toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta (15-30 osp)
- Korkeakouluopinnot (5-15 osp)

Valmennuksen osaamisala → Urheiluvalmennuksen osaamisala

- Tutkintonimike: Valmentaja (at)

Urheiluvalmennuksen oa (pakolliset)

2019

- Ammatillinen toiminta valmentajana (60 osp)

2026

- Valmentajana toimiminen (45 osp)
- Oman valmennuksen ja toimintaympäristön kehittäminen (30 osp)

Urheiluvalmennuksen oia (valinnaiset)

2019

- Lasten valmentaminen (90 osp)
- Nuorten valmentaminen (90 osp)
- Aikuisten valmentaminen (90 osp)

2026 (Valinnaiset 45 osp)

- Lasten valmentaminen (45 osp)
- Nuorten valmentaminen (45 osp)
- Aikuisten valmentaminen (45 osp)

(Valinnaiset 30 osp)

- Fyysinen valmennus (15 osp)
- Huippu-urheiluvalmennus (15 osp)
- Psyykkinen valmennus (15 osp)
- Urheilijan ravitsemus (15 osp)
- Kestävä ja vastuullinen seura- ja yhdistystoiminta (15 osp)
- Kansainvälisen osaamisen kehittäminen (15 osp)
- Yrittäjänä liikunta – ja valmennusalalla (30 osp)

Lisäksi valinnaisuudet kaikissa ammattitutkinnoissa

2026

- Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä (15 osp)
- Teköällyn hyödyntäminen työprosessissa (15 osp)
- Vihreän siirtymän edistäminen (15 osp)
- Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa (15-30 osp)
- Tutkinnon osa tai osia toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta (15-30 osp)
- Korkeakouluopinnot (5-15 osp)

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/ammattilinen/9436124/tiedot>

Valmennuksen erikoisammattitutkinnon uudistaminen

Valmennuksen erikoisammattitutkinnon uudistaminen

- Työ toteutetaan avoimessa prosessissa:
 - Yhteistyösopimus Urheiluopistot ry kanssa (+3K)
 - Ohjaus-/kehittämisyhmät
 - Työelämän edustus
- Tarvittavat kohdennetut asiantuntijatapaamiset ja –kuulemiset
- Katso myös <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/uudistettavat-tutkinnon-perusteet>

Alustava aikataulu uudistustyön etenemiselle

- Perusteluonnos lausunnoille marraskuussa 2026, lausuntoaika 3-4 viikkoa
- Tutkinnon perusteen viimeistely lausuntopalautteiden perusteella 31.1.2027 mennessä, jonka jälkeen perusteet lähetetään käännettäväksi ja hyväksymisprosessi OPH:ssa käynnistetään.
- Perusteet julkaistaan maaliskuussa-huhtikuussa 2027
- Uudet liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon perusteet tulevat voimaan **1.8.2027**

Erikoisammattitutkintojen rakenne 2025

^ Ammatilliset tutkinnon osat		180
Pakolliset tutkinnon osat		
^ Valinnaiset tutkinnon osat		
• Digitalisaation edistäminen (107656)		30
• Kehittyvien teknologioiden kokeilu (107657)		30
• Kiertotaloustoiminnan kehittäminen (107658)		30
• Kyberturvallisuuden edistäminen (107659)		30
Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta	...	15 - 30
Korkeakouluopinnot	...	5 - 30
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa	...	15 - 30

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

- Ammattitaitovaatimukset kuvataan mahdollisimman ytimekkäästi
- Mahdollista jaotella alaotsikoiden alle
- Geneerinen arviointi, jossa arvioinnin kohde kuvattu seuraavasti: *Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.*

Esimerkkinä Digitalisaation edistäminen työyhteisössä (30 osp)

Ammattitaitovaatimukset

Nykytilan analyysi ja mahdollisuuksien tunnistaminen

- hankkii ja soveltaa monipuolisesti tietoa alansa kehityssuunnista ja mahdollisuuksista hyödyntää digitalisaatiota (25683)
- noudattaa toimialan säädöksiä ja organisaation ohjeita (25682)
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta (25681)
- selvittää, mitä digitalisaation edistämisestä on linjattu organisaation strategiassa (25680)
- selvittää, miten ja kuinka laajasti organisaatiossa hyödynnetään digitaalisia ratkaisuja (25679)
- tunnistaa vastuualueensa keskeisiä toimintoja, työprosesseja, tietolähteitä ja -varantoja (25678)
- arvioi vastuualueensa digitaalisten ratkaisujen käyttöä tietosuojan, tietoturvan ja vastuullisen toiminnan näkökulmasta (25677)
- tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan vastuualueensa digitalisaation edistäjänä (25676)

Kehittämisen- ja kokeilukulttuurin edistäminen

- kannustaa avoimeen keskusteluun ja viestii digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksista (25675)
- kerää palautetta nykyisten digitaalisten ratkaisujen toimivuudesta ja kehittämistarpeista (25674)
- kehittää vastuualueellaan tiedon hankkimisen ja hyödyntämisen prosesseja (25673)
- selvittää vastuualueensa osalta, mitkä ovat henkilöstön osaamisen ja digitalisaation hyödyntämisen keskeisiä vahvuuksia ja kehittämiskohteita (25672)
- sopii vastuualueellaan digitalisaatiota edistävien kehittämistoimien toteuttamisesta (25671)
- hyödyntää eri keinoja vahvistaa henkilöstön valmiuksia ottaa käyttöön digitaalisia ratkaisuja (25670)
- kehittää toimintatapaa kokeilu- ja kehittämistoimien systemaattiseen suunnitteluun, toteutukseen, arviointiin sekä jatkokehittämiseen (25669)
- raportoi digitalisaatiota edistävästä toimenpiteistä ja tekee kehittämis ehdotuksia (25668)
- arvioi onnistumistaan kehittämis- ja kokeilukulttuurin edistäjänä (25667)

Tutkinnon osat ja ammattitaitovaatimukset

- Tutkinnon osat muodostuvat selkeistä **työprosesseista** tai **tehtäväkokonaisuuksista**
- Tutkinnon osissa vaadittava osaaminen määritellään **ammattitaitovaatimuksin**
 - Ryhmitellään työprosessin vaiheiden (esim. valmistelu, tekeminen, viimeistely) tai tehtäväkokonaisuuden osien (xx tehtävissä toimiminen, yy tehtävissä toimiminen) mukaan
 - Kattavat kaiken ko. prosessissa tai kokonaisuudessa tarvittavan osaamisen: **tiedot ja taidot**
 - **Elinikäisen oppimisen avaintaidot** sisältyvät ammattitaitovaatimukseen (ja osaamistavoitteisiin) <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opas/5975580/tiedot>

Valmennuksen erikoisammattitutkinnon uudistamisessa huomioitava

- Alan lainsäädäntö, muut säädökset ja ohjeistukset sekä niiden päivitykset
- Liikunta-alan ja valmennuksen työelämätoimikunnan tilannekuva
<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Liikunta-alan%20ja%20valmennuksen%20ty%C3%B6el%C3%A4m%C3%A4toimikunnan%20tilannekuva.pdf>
- Osaamisen ennakointifoorumin (OEF) tuottama tieto (mm. ammattialakohtaiset osaamiskortit)
- **Palautteet**
- Yhteiset keskustelut eri sidosryhmien kanssa

Henkilökohtaiset palvelut, urheilu- ja virkistyspalvelut 2035

Kasvatavat osaamistarpeet

Yleinen osaaminen ja työelämätaidot

- asiakaslähtöinen palveluiden kehittämisosaaminen
- verkosto-, kumppanuus- ja sidosryhmäosaaminen
- reagointikyky
- ongelmanratkaisutaidot
- monitaitoisuus
- innovaatio-osaaminen
- digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisosaaminen
- digitaalisten alustojen hyödyntämisosaaminen
- ajanhallintataidot
- asiakaspalvelutaidot
- ihmisten ja osaamisen johtamis- ja valmentamistaidot
- henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja johtaminen
- digitaalisten toimintojen hallinta- ja ohjaustaidot

Tärkeimmät osaamistarpeet

Perusdigitaidot

- henkilökohtaisen tiedon ja yksityisyyden suojeleminen
- digitaalisten työkalujen soveltamiskyky
- tiedon digitaaliset jakamistaidot
- digitaaliset kommunikointitaidot
- tiedon hallintataidot
- tiedon arviointitaidot
- tiedon hakutaidot
- digitaalisen sisällön uudelleenjalostamis- ja integrointitaidot
- digitaalisen sisällön kehittämiskyky
- digitaalisen identiteetin hallintataidot
- digitaaliset yhteistyötaidot
- tekijänoikeuksien ja lisenssien tuntemus
- digitaalisten osaamispuutteiden tunnistamiskyky
- digitaalisen teknologian luova käyttötaito
- teknisten ongelmien ratkaisutaidot
- digitaalisten välineiden ja sisältöjen suojeleminen
- nettietiketti
- digitaalisten teknologioiden ja niiden käytön ympäristövaikutusten tiedostaminen
- fyysisen ja psyykkisen terveyden suojeleminen digitaalisten ympäristöjen ja -teknologioiden riskeiltä
- digitaalinen aktiivinen kansalaisuus
- ohjelmointiosaaminen

- Digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisosaaminen
- Innostamis- ja motivointikyky
- Asiakaslähtöinen palvelujen kehittämisosaaminen
- Asiakaspalvelutaidot
- Henkilökohtaisen osaamisen kehittäminen ja johtaminen
- Ihmisten ja osaamisen johtamis- ja valmentamistaidot
- Tiedon hallinta- ja analysointitaidot
- Digitaalisten työkalujen soveltamiskyky
- Digitaaliset kommunikointitaidot
- Henkilökohtaisen tiedon ja -yksityisyyden suojeleminen
- Innovaatio-osaaminen
- Tekijänoikeuksien ja lisenssien tuntemus
- Tiedon arviointitaidot
- Digitaalisen identiteetin hallintataidot
- Tiedon hakutaidot

VALMENNUKSEN ERIKOISAMMATTITUTKINTO 180osp

Nykyiset tutkinnon perusteet

Valmennustoiminnan johtaminen
60 osp

Urheilijakeskeinen valmentaminen
60 osp

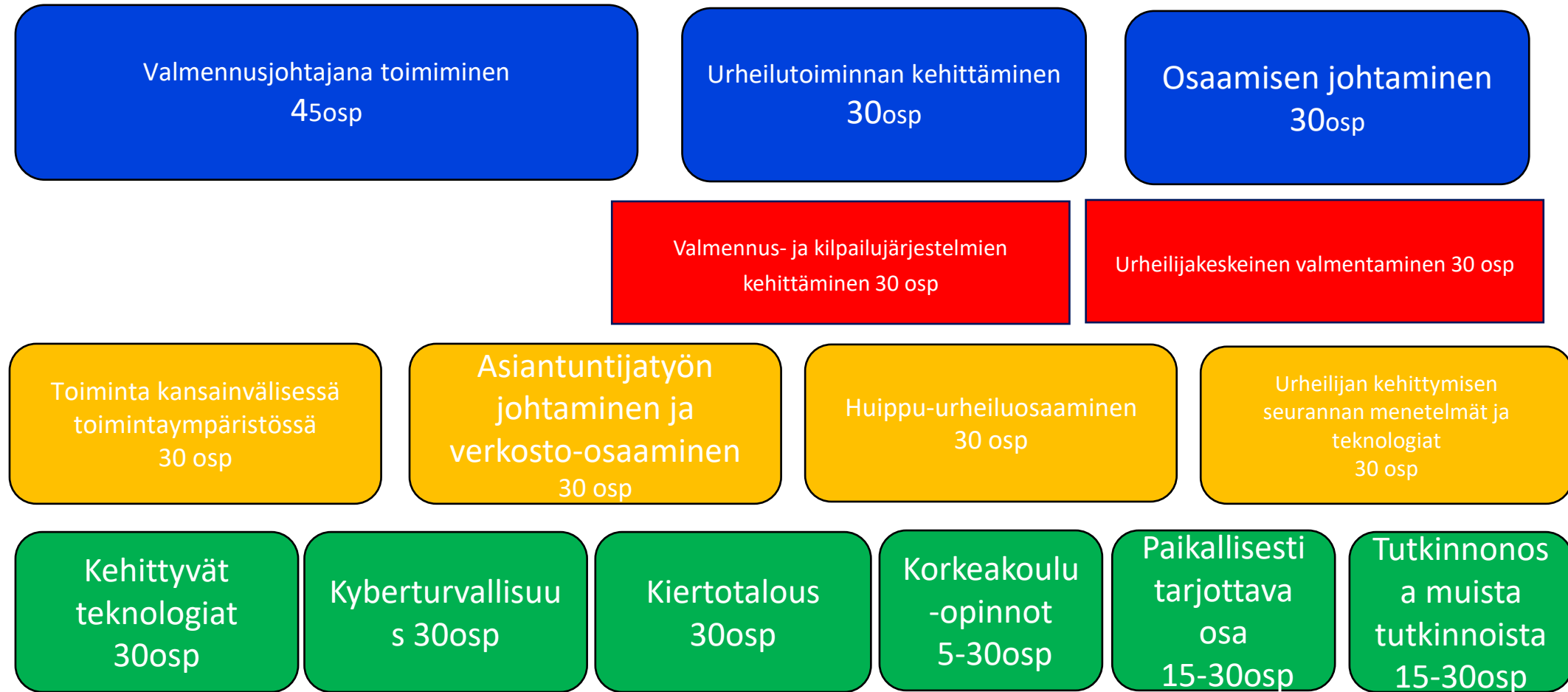
Toimiminen valmennuksen
kansainvälisessä toimintaympäristössä
60 osp

Urheilutoiminnan kehittäminen 60 osp

Valmennustoiminnan hallinnon
kehittäminen 60 osp

VALMENNUKSEN ERIKOISAMMATTITUTKINTO 180osp

Hahmotelma uudet tutkinnon perusteet (1.8.2027 käyttöön)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

Anna Kylä-Kaila
Ammatillinen koulutus
Opetushallitus
anna.kyla-kaila@oph.fi
ammattillinenkoulutus@oph.fi

